

PROIECT DE DECIZIE
privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de
către Compania Națională „Poșta Română” – S.A.

Autor	ANRC
Persoană de contact	Irinel Ion
Cod document	2004/13/1/RO
Data publicării inițiale	21 septembrie 2005
Data ultimei modificări	-
Data încheierii procesului de consultare publică	10 octombrie 2005
Statut	Proiect
Acțiune așteptată	Răspuns

În temeiul Deciziei primului-ministru nr.249/2005 privind numirea președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații,

În temeiul prevederilor art.38 alin.(1), (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art.24 alin.(4)-(6) din Ordonanța Guvernului nr.31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări prin Legea nr.642/2002, cu modificările ulterioare,

Având în vedere prevederile art.20 și 21 din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările ulterioare,

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

emite prezenta:

DECIZIE

privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională „Poșta Română” – S.A.

Art.1. – Prezenta decizie are ca obiect modificarea metodologiei de dezvoltare a sistemului de evidență contabilă separată și elaborare a evidențelor contabile separate realizată de Compania Națională "Poșta Română" – S.A., denumită în continuare *CNPR*, detalierea obligațiilor privind dezvoltarea sistemului de evidență internă a costurilor și elaborarea situațiilor financiare separate impuse *CNPR* prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările ulterioare, precum și stabilirea condițiilor de auditare a situațiilor financiare separate întocmite de *CNPR*.

Art.2. – *CNPR* are obligația de a elabora metodologia de dezvoltare a sistemului de evidență contabilă separată și elaborarea evidențelor contabile pe baza acestui sistem, prevăzută la art.21 alin.(1) din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004, denumită în continuare *Metodologia*, astfel încât aceasta să includă următoarele elemente, necesare pentru a respecta principiile enunțate la art.20 alin.(3) din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004:

a) descrierea rețelei/infrastructurii *CNPR*, a fluxului activităților în cadrul infrastructurii și a fluxului informațiilor contabile, precum și alte informații necesare pentru înțelegerea activității *CNPR*;

b) descrierea segmentelor de afaceri delimitate în cadrul activității *CNPR* (servicii rezervate, servicii nerezervate, alte servicii poștale, servicii și activități non-poștale);

c) principiile contabile care vor sta la baza întocmirii situațiilor financiare separate (de exemplu: principiile de recunoaștere a cheltuielilor și veniturilor);

d) sursele de date folosite pentru dezvoltarea sistemului de evidență internă a costurilor; modul de obținere și prelucrare a acestora, în vederea fundamentării informațiilor cuprinse în cadrul situațiilor financiare separate ce urmează a fi elaborate în baza *Metodologiei*;

e) descrierea detaliată a metodelor de eșantionare folosite în vederea estimării suprafețelor utilizate, a volumelor trimiterilor poștale și a timpilor alocați pentru activitățile necesare în vederea furnizării fiecărui serviciu, precum și modul de realizare a testării acurateții și consistenței metodelor de eșantionare, metodele folosite pentru determinarea mărimii eșantionului, locațiile folosite pentru eșantionare etc.;

f) explicații detaliate cu privire la cheile folosite pentru repartizarea costurilor pe servicii, metodele de ponderare folosite pentru alocarea costurilor precum și gradul de corelare al cheilor de repartizare cu costurile alocate pe baza acestora (de exemplu: greutatea – cheie de repartizare pentru costurile de transport și distribuție, distanța pentru distribuție etc.);

g) descrierea detaliată a metodelor de alocare a costurilor și veniturilor pe segmente de afaceri (servicii rezervate, servicii nerezervate, alte servicii poștale, servicii și activități non-poștale) și pe servicii individuale;

h) metodologia de evaluare a costurilor evitate ce va sta la baza fundamentării reducerilor tarifare acordate clienților pentru un volum mare de trimiteri, precum și modalitatea de prezentare și fundamentare a acestor reduceri în cadrul situațiilor financiare separate;

i) determinarea capitalului angajat în desfășurarea activității *CNPR*, precum și descrierea metodelor utilizate pentru alocarea acestuia pe unități de afaceri și pe servicii individuale;

j) formatul situațiilor financiare separate pentru fiecare categorie de servicii, respectiv formatul de prezentare a contului de profit și pierdere și a bilanțului la nivel de segment de afaceri sau categorie de servicii, precum și a situațiilor de cost, venit și rentabilitate la nivel de serviciu individual;

k) prezentarea metodelor și procedurilor utilizate în vederea reconcilierii situațiilor financiare separate cu situațiile financiare întocmite conform legislației financiar-contabile.

Art.3. – (1) *CNPR* va realiza situațiile financiare separate astfel încât acestea să evidențieze separarea activităților din afara sferei serviciului universal de cele din sfera serviciului universal, precum și separarea serviciilor rezervate de cele nerezervate.

(2) Situațiile financiare separate întocmite pe baza sistemului de evidență contabilă separată vor include:

a) bilanțul, din care să rezulte, pe baza corelației bilanțiere prevăzute la art.6 lit.e), situația capitalului mediu angajat;

b) contul de profit și pierdere pentru fiecare segment de afaceri, la care se vor adăuga situații detaliate privind costurile individuale, veniturile și rentabilitatea capitalurilor, pentru fiecare dintre serviciile incluse în sfera serviciului universal, notele explicative și politicile contabile utilizate.

(3) Situațiile financiare separate vor fi însoțite de un ghid de utilizare detaliat, care să asigure înțelegerea modului în care trebuie citite și interpretate informațiile cuprinse în cadrul acestora, precum și a modului în care aceste informații au fost fundamentate.

Art.4. – (1) La întocmirea situațiilor financiare separate, *CNPR* va respecta următoarele cerințe:

a) situațiile financiare separate vor avea la bază o alocare transparentă a costurilor, veniturilor, activelor și datoriilor;

b) situațiile financiare separate vor fi întocmite pe baza costului istoric;

c) situațiile financiare separate vor fi întocmite în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr.82/1991, republicată, și ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr.94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a

Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, cu modificările și completările ulterioare;

d) situațiile financiare separate vor conține situații comparative de la un an la altul; în cazul în care intervin modificări semnificative în principiile contabile reglementate, în metodologiile de alocare a costurilor, veniturilor, activelor și datorii sau în politicile contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra soldurilor curente ale situațiilor financiare separate, soldurile anului precedent vor fi retratate în conformitate cu modificările respective, iar modalitatea de realizare și rezultatele acestor retratări vor fi evidențiate în cadrul notelor explicative care însoțesc la situațiile financiare separate, pentru a asigura comparabilitatea situațiilor financiare de la un an la altul;

e) situațiile financiare separate vor cuprinde reconcilierea bilanțurilor și a conturilor de profit și pierdere aferente segmentelor de afaceri prezentate în cadrul situațiilor financiare separate, cu bilanțul, respectiv contul de profit și pierdere incluse în situațiile financiare anuale reglementate prin legislația financiar-contabilă;

f) situațiile financiare separate nu vor cuprinde venituri, costuri, active sau datorii ale persoanelor din același grup.

(2) *CNPR* va elabora o versiune publică a situațiilor financiare separate, care va respecta formatul stabilit la art.2 lit.j) și în cadrul căreia informațiile cu caracter confidențial vor putea fi cenzurate, fără a afecta însă posibilitatea utilizatorilor de a înțelege rezultatele agregate ale situațiilor financiare separate și de a lua decizii pe baza acestora. *CNPR* va publica pe pagina sa de Internet versiunea publică a situațiilor financiare separate, în termen de 30 de zile de la data furnizării situațiilor financiare separate către Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații, denumită în continuare *ANRC*, în condițiile art.21 alin.(3) din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004.

Art.5. – (1) *CNPR* are obligația de a înainta situațiile financiare separate unui auditor financiar, în vederea auditării acestora în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe cheltuiala *CNPR*.

(2) Obligația prevăzută la alin.(1) va fi îndeplinită de către *CNPR* prin încheierea unui contract cu un auditor, ale cărui clauze vor respecta următoarele cerințe:

a) Raportul de audit va fi adresat atât conducerii *CNPR* cât și *ANRC* și va evalua dacă situațiile financiare separate au fost întocmite corect, în concordanță cu prevederile Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004, ale prezentei decizii și ale *Metodologiei*, sub toate aspectele materiale. În vederea exprimării acestei opinii, auditorul va verifica dacă:

i) situațiile financiare separate reflectă, în toate aspectele materiale, informațiile din documentele contabile și situațiile financiare ale *CNPR*;

ii) situațiile financiare separate au fost întocmite cu respectarea principiilor cauzalității, obiectivității, consistenței tratamentului contabil și transparenței enunțate la art.20 alin.(3) din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.88/EN/2004; în acest scop, auditorul se obligă să urmărească respectarea cerințelor detaliate la art.6-9, fără a se limita însă la acestea;

iii) întocmirea situațiilor financiare separate s-a realizat în conformitate cu prevederile prezentei decizii;

iv) procedurile de colectare și prelucrare a informațiilor contabile, precum și metodologiile de evaluare, eșantionare și alocare utilizate la elaborarea situațiilor financiare separate respectă *Metodologia*, în acest scop realizându-se și analize tehnice de detaliu.

b) Auditorul va comunica atât conducerii *CNPR* cât și *ANRC* problemele de audit de interes în legătură cu respectarea obligațiilor impuse de *ANRC* în sarcina *CNPR*, prin

anexarea la raportul de audit a unui raport referitor la deficiențele de elaborare și implementare ale *Metodologiei*, împreună cu modalitățile de soluționare a acestora.

c) Raportul auditorului va însoți situațiile financiare separate și va fi publicat pe pagina de Internet a *CNPR*, împreună cu versiunea publică a acestora.

d) Auditorul își va asuma obligația de a răspunde la solicitările de informații formulate de *ANRC* în vederea înțelegerii concluziilor raportului de audit.

Art.6. – În ceea ce privește respectarea principiului cauzalității, auditorul va urmări dacă:

a) alocarea costurilor s-a făcut cât mai precis posibil, pe baza unor proceduri transparente, plecând de la definiția fiecărui serviciu furnizat de către *CNPR*, respectiv de la resursele utilizate pentru furnizarea fiecărui serviciu;

b) veniturile și costurile, activele și datoriile au fost alocate pe servicii și segmente de afaceri în funcție de elementele de cost și activitățile care generează respectivele venituri ori costuri, achiziția activelor sau angajarea datoriilor; auditorul va urmări respectarea următoarelor metode de alocare:

i) costurile care pot fi repartizate în mod direct unui anumit serviciu vor fi repartizate în mod direct;

ii) costurile comune, respectiv costurile care nu pot fi repartizate direct unui anumit serviciu, vor fi alocate după cum urmează:

- de câte ori este posibil, pe baza unei analize directe a originii lor;

- atunci când analiza directă a originii nu este posibilă, categoriile de costuri comune vor fi alocate pe baza unei legături indirecte cu alte categorii de costuri sau cu un grup de categorii de costuri pentru care o alocare sau o reprezentare directă este posibilă; legătura indirectă se va baza pe structuri de cost comparabile;

- atunci când nu există modalități de alocare directă sau indirectă, categoria de cost va fi alocată pe baza unei ponderi (marje procentuale) calculate prin raportarea cheltuielilor alocate sau repartizate, direct sau indirect, la totalul cheltuielilor;

c) utilizarea cheilor de repartizare pentru alocarea costurilor respectă principiul cauzalității, în vederea verificării rigurozității alocării costurilor în funcție de activitățile sau serviciile care le generează; evaluarea respectării principiului cauzalității în utilizarea acestor chei de repartizare va sta la baza exprimării de către auditorul independent a unei asigurări în ceea ce privește respectarea principiului cauzalității în alocarea costurilor între serviciile rezervate, serviciile nere rezervate și celelalte categorii de servicii;

d) alocarea veniturilor obținute de către *CNPR* asupra serviciilor prestate s-a realizat în mod obiectiv și riguros; având în vedere faptul că, datorită specificului activității poștale, colectarea informațiilor de venit pentru serviciile prestate presupune efectuarea unor estimări prin folosirea unor metode de eșantionare cu privire la volumul trimiterilor poștale și prețul acestora, verificarea alocării veniturilor, conform principiului cauzalității, se va baza pe verificarea tuturor estimărilor folosite, astfel încât alocarea veniturilor să corespundă realității.

e) în alocarea activelor și datoriilor (capitalului mediu angajat) se respectă următoarele principii:

i) determinarea capitalului angajat pe segmente de afaceri este realizată prin utilizarea următoarei corelații bilanțiere: *Capital propriu + Datorii pe termen lung = Active totale – Datorii curente – Provizioane*; această corelație bilanțieră permite determinarea capitalului angajat în diferite segmente de afaceri prin alocarea activelor nete (total active minus total datorii, inclusiv provizioane), care va fi realizată pe baza principiului cauzalității;

ii) pentru determinarea valorii capitalului angajat corespunzător fiecărui segment de afaceri se vor aloca valorile medii ale activelor nete în cursul exercițiului financiar, iar nu soldurile de închidere ale acestora;

f) rezultatele obținute prin sistemul de eșantionare dezvoltat de *CNPR* și folosit în elaborarea situațiilor financiare separate pentru a obține prin metode statistice o varietate de informații cu privire la trimiterile poștale, acolo unde aceste informații nu sunt disponibile cu acuratețe din alte surse, sunt credibile; în acest scop, auditorul va certifica respectarea principiilor statistice folosite la obținerea indicatorilor pe baza sistemului de eșantionare, incluzând, fără a se limita la:

i) numărul, prețul, volumul, cantitățile și dimensiunile trimiterilor poștale colectate și distribuite prin rețeaua *CNPR*;

ii) modul de utilizare a timpului de lucru în cazul casierilor și factorilor poștali;

iii) modul de utilizare a suprafețelor și spațiilor;

g) cheltuielile și veniturile sunt alocate în mod obiectiv asupra serviciilor prestate și nu există subvenționare încrucișată între serviciile din sfera serviciului universal și serviciile competitive;

h) reducerile tarifare acordate sunt fundamentate în funcție de costurile evitate.

Art.7. – În ceea ce privește respectarea principiului obiectivității, auditorul va urmări dacă alocarea costurilor, veniturilor, activelor și datoriilor pe servicii și segmente de afaceri este obiectivă și nu urmărește obținerea de beneficii pentru *CNPR* sau pentru un terț, pentru un produs ori serviciu sau pentru o categorie de produse ori servicii.

Art.8. – În ceea ce privește respectarea principiului consistenței tratamentului contabil, auditorul va urmări ca, în măsura în care apar modificări ale principiilor contabile, ale metodologiei de alocare a costurilor sau ale politicilor contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate curente elaborate pe baza sistemului de evidență contabilă separată, situațiile financiare separate ale anului precedent să fie retratate în conformitate cu modificările respective. Efectul modificărilor menționate asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate este considerat a fi semnificativ dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestor modificări ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situațiilor financiare separate, elaborate pe baza sistemului de evidență contabilă separată.

Art.9. - În ceea ce privește respectarea principiului transparenței, auditorul va urmări ca principiile, politicile contabile și metodologia utilizate pentru alocarea costurilor, veniturilor, activelor și datoriilor să permită o înțelegere clară atât a modului în care acestea au fost aplicate cât și a efectelor pe care le au asupra situațiilor financiare separate. Auditorul va certifica măsura în care informațiile prezentate în situațiile financiare separate permit înțelegerea acestora de către utilizatori, prin asigurarea transparenței cu privire la prezentarea, interpretarea și fundamentarea informațiilor prezentate.

Art.10. – (1) În vederea selectării auditorului, *CNPR* va aplica următoarele principii:

a) se va utiliza o procedură de selecție comparativă sau competitivă, cu participare internă și/sau internațională;

b) participanții la procedura de selecție să nu aibă nici o legătură de proprietate sau control cu *CNPR*;

c) participanții la procedura de selecție să facă dovada experienței anterioare în domeniul prestării serviciilor care fac obiectul contractului prevăzut de prezenta decizie, astfel încât, pe baza resurselor și a experienței auditorului, să se asigure un nivel calitativ ridicat al auditului situațiilor financiare separate.

(2) *CNPR* va comunica *ANRC* datele de identificare ale auditorului selectat. În cazul în care consideră că principiile prevăzute la alin.(1) nu sunt respectate, *ANRC* poate impune *CNPR* repetarea procedurii de selecție.

Art.11. – Prezenta decizie se comunică *CNPR*.

PREȘEDINTE,
DAN CRISTIAN GEORGESCU

București, octombrie 2005
Nr. / EI